

UCHWAŁA NR VII/46/2024
RADY POWIATU WSCHOWSKIEGO

z dnia 25 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu profilaktycznego mającego na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim na lata 2025 – 2030.

Na podstawie art. 12 pkt 11 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 107), w związku z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 424) Rada Powiatu Wschowskiego

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program profilaktyczny mający na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim na lata 2025-2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Grabka

Załącznik do uchwały Nr VII/46/2024
Rady Powiatu Wschowskiego
z dnia 25 listopada 2024 r.

**Program profilaktyczny mający na celu udzielanie
specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie
promowania i wdrażania prawidłowych metod
wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach
zagrożonych przemocą domową w Powiecie
Wschowskim na lata 2025 – 2030**

WSTĘP

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą. Głównym założeniem "Programu profilaktycznego mającego na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim na lata 2025 – 2030", zwanego dalej Programem, jest określenie działań profilaktycznych i sposobu wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Program profilaktyczny dotyczący promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową ma na celu ochronę i wsparcie najbardziej narażonych członków społeczeństwa - dzieci, które doświadczają przemocy w swoim własnym domu. Przemoc domowa, w jakiegokolwiek formie, stanowi naruszenie podstawowych praw człowieka i negatywnie wpływa na zdrowie, rozwój i dobrostan psychiczny dzieci. Wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych jest kluczowe w walce z przemocą domową i budowaniu bezpiecznego, zdrowego środowiska dla dzieci. Prawidłowe metody wychowawcze opierają się na szacunku, empatii i zrozumieniu, a ich celem jest stworzenie warunków, które umożliwiają rozwój dziecka, jego zdrową tożsamość i umiejętność nawiązywania zdrowych relacji społecznych. Program profilaktyczny ma na celu zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat przemocy domowej i jej negatywnych skutków dla rozwoju dzieci.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która jest pierwszym środowiskiem życia dla dziecka. Wychowanie, tradycje i zwyczaje panujące w rodzinie mają duży wpływ na to, jakim człowiekiem stanie się dziecko. Dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości, bezpieczeństwa, opieki i wzajemnego zrozumienia. Dziecko oczekuje od rodziców akceptacji, pomocy oraz atmosfery, która pozwoli mu rozwijać się prawidłowo. Mimo, że wszystkie dzieci mają prawo do szczególnej troski i pomocy, nie zawsze można obserwować poprawne więzi rodzinne. Wiele rodzin mierzy się z trudem otaczającej rzeczywistości (bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, choroby cywilizacyjne itd.). Nie wszystkim udaje się zwalczyć trudne sytuacje, czego konsekwencją może być bezradność, narastające napięcie i frustracja. Brak umiejętności radzenia sobie z problemami może negatywnie odbijać się na członkach rodziny, która niedostatecznie wypełnia swoje funkcje, nie wywiązuje się z zadań i obowiązków względem swoich dzieci,

nieumiejętnie radzi sobie w sytuacji kryzysowej oraz nieefektywnie rozwiązuje problemy życia codziennego.

Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny, zarówno u dzieci i młodzieży, jak i w dorosłym życiu może prowadzić do wzrostu zachowań, których efektem może być przemoc. W rodzinie dysfunkcyjnej, często rodzic lub oboje rodziców dopuszczają się przemocy wobec dzieci. Przemoc wobec dziecka to nie tylko fizyczne karanie, to także przemoc psychiczna, wykorzystywanie seksualne oraz niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka. Występowanie przemocy to poważny problem społeczny i bardzo trudny do zdiagnozowania. Istotnym elementem każdego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest profilaktyka. W założeniu priorytetowym celem programu jest wdrożenie specyficznych działań na płaszczyźnie profilaktycznej, które będą prowadzić do zwiększenia zakresu wiedzy mieszkańców powiatu, na temat zjawiska przemocy oraz sposobów skutecznej walki z nim. W sposób szczególny oddziaływania w ramach programu są skierowane do dzieci, młodzieży oraz ich rodziców. Konieczne zatem okazuje się podjęcie współpracy z przedstawicielami instytucji, realizujących oddziaływania w zakresie edukacji oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Przemoc domowa

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej za przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaje przemocy stosowanej wobec dzieci oraz jej skutki

Występowanie przemocy w rodzinie, szczególnie wobec dzieci lub gdy świadkami przemocy są dzieci stanowi poważne naruszenie praw człowieka i ma negatywne skutki dla ich zdrowia, rozwoju i dobrostanu. Przemoc wobec dzieci obejmuje wszelkie działania lub zaniechania, które powodują szkodę fizyczną, emocjonalną, seksualną lub wykorzystują w inny sposób ich bezbronność.

Rodzaje przemocy stosowanej wobec dzieci:

Przemoc fizyczna to użycie siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie. Dzieci bite i maltretowane często są poranione w miejscach zakrytych ubraniami. Można zaobserwować blizny, siniaki, złamania, powyrywane włosy, ślady uderzeń i skaleczeń, otarcia skóry na klatce piersiowej, plecach, pośladkach, tylnych częściach nóg, w okolicach genitaliów. Małe ślady oparzeń papierosowych na podszewkach stóp, dłoniach, pośladkach, rozległe oparzenia np. na klatce piersiowej oraz inne nietypowe dla danego wieku obrażenia mogą wskazywać na rzucanie, uderzanie czy potrząsanie. U dzieci potrząsanych mogą też występować rozległe ogniska krwotoczne w siatkówce. Dzieci bite, rzucone, potrząsane mogą mieć także liczne obrażenia wewnętrzne. Obrażenia, które możemy zaobserwować na ciele maltretowanych dzieci, rodzice często tłumaczą wypadkami dzieci. Niechętnie zgłaszają się do lekarzy czy po pomoc medyczną, unikają wyjaśniania okoliczności powstania obrażeń lub robią to nieprzekonująco, są nadmiernie ostrożni i zalęknięci lub agresywni słownie.

Przemoc emocjonalna jest najpowszechniej stosowaną formą przemocy wobec dzieci. Współwystępuje także z innymi formami przemocy. Przemoc emocjonalna prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby. Typowe zachowania to np.: odrzucanie, izolowanie, ignorowanie, wyszydzanie, upokarzanie, ciągłe krytykowanie, terroryzowanie, zmuszanie do wysiłku przekraczającego możliwości dziecka. U takich dzieci można zaobserwować ciągłe nerwowe napięcie, zaburzenia mowy, zaburzenia snu, bóle głowy, brzucha, moczenie się, rozdrażnienie, stałe poczucie winy, tiki, depresje, lęk, częste kłamstwa, zamknięcie się w sobie, ugrzecznione zachowania.

Zaniedbanie to ciągły brak zaspokojenia podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka. Objawami zaniedbania są np.: ciągły głód, niedożywienie, niska waga, brudne włosy, niewłaściwe i/lub brudne ubranie, objawy braku opieki medycznej, brak uwagi i zainteresowania ze strony opiekunów.

Przemoc seksualna jest wówczas, gdy dorosły traktuje dziecko jak obiekt seksualny i posługuje się nim w celu zaspokojenia swoich potrzeb. Wykorzystywanie seksualne to zarówno stosunki płciowe lub ich usiłowanie, a także dotykanie narządów płciowych, masturbacja, obnażanie się w obecności dziecka, czy zmuszanie do oglądania pornografii. Dziecko, jako ofiara wykorzystywania seksualnego, czuje się głęboko napiętnowane, naznaczone, często izoluje się od otoczenia, ma trudności w nawiązaniu kontaktów z innymi ludźmi, czuje się gorsze, panicznie boi się, że ktoś pozna jego tajemnicę, nie potrafi wyrażać swoich uczuć, swoich potrzeb, ma zaburzoną tożsamość, często cierpi na różne dolegliwości somatyczne. W skrajnych przypadkach dziecko może podjąć próby samobójcze.

Istnieje również cyberprzemoc - przemoc stosowana przy użyciu urządzeń elektronicznych, takich jak komputer czy telefon, w celu wyrządzenia krzywdy drugiej osobie. Jej ofiarą również może stać się dziecko, zarówno ze strony rówieśników jak i też osób dorosłych.

Skutki przemocy

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie. Przemoc prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona samą siebie, osobę stosującą przemoc oraz innych ludzi. Na szczególnie poważne konsekwencje zachowań przemocowych narażone są dzieci. Często są one bezpośrednimi ofiarami lub świadkami przemocy domowej, co powoduje, że ich życie przebiega w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia, pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Niezaspokajanie tych podstawowych potrzeb, wpływa na ich dalszy rozwój i może być przyczyną wielu schorzeń psychosomatycznych. Doświadczenie przemocy w dzieciństwie ma wpływ na całe dorosłe życie.

Zjawisko przemocy może być problemem międzypokoleniowym. Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy, mogą mieć trudności z funkcjonowaniem w aktualnie pełnionych rolach społecznych, np. małżonka, rodzica, czego skutkiem może być nieprawidłowe pełnienie tej funkcji.

Osoby doznające przemocy, w tym także dzieci mogą doświadczać jej skutków w różnych obszarach życia. Przemoc wpływa negatywnie na funkcjonowanie emocjonalne, poznawcze, społeczne i zdrowie. Przemoc może potęgować stres, lęk, strach, bezradność co wpływa na stan psychiczny oraz neurologiczny osoby doznającej przemocy, co przejawia się na problemy zdrowia psychicznego i somatycznego. Konsekwencją doświadczania przemocy domowej może być również depresja, zaburzenia lękowe czy myśli samobójcze. Często osoby doznające przemocy mają poczucie bezradności i bezsilności, tracą poczucie wpływu na swoje życie, przez co są często bierne, nieśmiałe, wycofane. Sytuacja przemocy odbija się negatywnie na ich poczuciu wartości oraz kondycji psychicznej. Doświadczenie przemocy niszczy ich zaufanie do ludzi, co przejawia się m.in. poprzez problemy z nawiązywaniem i utrzymywaniem relacji społecznych. Przemoc domowa może utrudniać funkcjonowanie poznawcze, które przejawia się problemami z koncentracją, pamięcią, skupieniem się. To z kolei wywołuje kolejne problemy w życiu codziennym np. szkolnym czy zawodowym. Osoby z doświadczeniem przemocy mogą być bardziej podatne na podejmowanie zachowań ryzykownych oraz są bardziej podatne na uzależnienia. W ten sposób próbują sobie radzić z emocjami czy stresem. Choroby przewlekłe, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne, zaburzenia odżywiania mogą również rozwijać się w następstwie doznawania

przemocy. Zdarza się, że skutki przemocy objawiają się w różnych obszarach życia, które mogą wydawać się niepowiązane bezpośrednio z jej doświadczaniem.

Przemoc jest zjawiskiem wieloaspektowym. Jego destrukcyjna siła wpływa na zachowania międzyludzkie i powoduje szereg zaburzeń w systemie rodzinnym odbierając poczucie bezpieczeństwa czy możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym. Mając na uwadze powyższe ważne jest dążenie do zbudowania interdyscyplinarnej sieci wsparcia i systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Style wychowawcze i postawy rodzicielskie

Od najmłodszych lat dziecka rodzina stanowi dla niego stałe środowisko wychowawcze. Największy wpływ na kształtującą się osobowość i rozwój młodego człowieka mają zachowania rodziców. Wychowanie ma obszerny zasięg i oddziałuje na funkcjonowanie poznawcze dziecka, na jego osiągnięcia szkolne, na ustalanie się jego stabilności emocjonalnej oraz dojrzałości społecznej, a także na pełnienie ról rodzinnych w tym także późniejszej roli matki i ojca w odniesieniu do swoich dzieci. Wychowanie przebiega dwutorowo: jako świadoma praca wychowawcza oraz oddziaływania nieświadome. Postawy rodzicielskie można podzielić, ze względu na nastawienie emocjonalne rodziców wobec dziecka, na „zdrowe”, czyli sprzyjające prawidłowemu rozwojowi dziecka oraz „chorobotwórcze”, mające negatywny wpływ na kształtującą się osobowość, a często wywołujące chorobę. Mają one tak duże znaczenie na dziecko dlatego, że uczuciowy stosunek rodziców do dziecka przejawia się w każdym słowie, geście, zachowaniu. Każda rodzina przejawia styl wychowawczy, który jest odtworzeniem sposobów i metod oddziaływania rodziców na dziecko. Najczęściej wyróżnia się następujące style wychowawcze: *styl autokratyczny, demokratyczny i liberalny*.

Pierwszy z nich najczęściej pojawia się w rodzinach patriarchalnych, gdzie koniecznością jest posłuszeństwo dzieci wobec rodziców, a wychowanie jest konserwatywne i oparte na autorytecie, potrzeby dziecka nie są brane pod uwagę, dziecko jest traktowane przedmiotowo.

Styl demokratyczny jest najbardziej pożądanym, gdyż najlepiej wpływa na rozwój dziecka. Charakteryzuje się on pełnym włączeniem dziecka do życia rodziny, liczeniem się z jego potrzebami, co kształtuje w nim poczucie przynależności, duże poczucie własnej wartości oraz wspiera samodzielność.

Styl liberalny odznacza się umyślnym i niekonsekwentnym wpływaniem w sprawy dziecka. Rodzice ingerują jedynie w wyjątkowych sytuacjach, np. gdy dziecko narusza normy społeczne, a jednocześnie tłumaczą jego zachowanie przed otoczeniem, czego konsekwencją są problemy z rówieśnikami.

Niekorzystnymi stylami wychowania są style: niekonsekwentny i okazjonalny.

Styl niekonsekwentny to styl, w którym wychowanie charakteryzuje się brakiem ustalonych celów i konkretnych metod postępowania. Brak konsekwencji jest typowy dla takiego wychowania. Rodzice działają pod wpływem konkretnych sytuacji. Wymierzają kary, gdy są zdenerwowani. Innym razem w tej samej sytuacji nie reagują na podobne zachowanie dziecka. Pewnie każdemu z nas z powodu np. zmęczenia nie raz nie chciało się zauważyć niewłaściwego zachowania dziecka, za które powinno zostać skarcone. Jeśli zdarza się to tylko czasem, to znaczy, że bywamy niekonsekwentni (choć nie powinniśmy). Natomiast jeśli stale tak postępujemy, to sprawiamy, że dziecko jest zdezorientowane, ma zagrożone poczucie bezpieczeństwa.

Styl okazjonalny ma wspólne cechy ze stylem niekonsekwentnym. Dziecko w takiej rodzinie jest wychowywane jakby od okazji do okazji. np. niepowodzenia w nauce lub możliwość pochwalenia się jakimiś osiągnięciami mobilizują rodziców do zainteresowania się dzieckiem. Stan taki trwa 1-2 dni, a potem wszystko toczy się znów starymi torami. Szwankuje opieka, wymagania są nieadekwatne lub niedostatecznie egzekwowane. Mimo swobody poczynań, dzieci nie czują się bezpieczne, tracą szacunek do rodziców. Ostatecznie lekceważą normy współżycia społecznego, stają się egoistami.

Ze stylami wychowania nierozzerwalnie łączą się postawy rodzicielskie. O ile style wychowania nie zmieniają się w toku wychowania dzieci, o tyle postawy rodzicielskie w miarę jak dziecko rośnie i zmienia się, tak. Postawy w stosunku do dziecka zaczynają kształtować się jeszcze przed jego urodzeniem i są „tendencją do zachowania się w specyficzny sposób wobec jakiejś osoby, sytuacji, czy problemu”. Dzielimy je na 2 grupy: negatywne i pozytywne.

Do pozytywnych, czyli właściwych należą:

1. **Akceptacja** – to przyjmowanie dziecka takim jakie ono jest, ze wszystkimi jego wadami i zaletami, z cechami wyglądu zewnętrznego, usposobieniem, możliwościami umysłowymi, itp. Rodzice kochają swoje dziecko miłością bezwarunkową. Chwalą je, a w wypadku złego zachowania ganią jego zachowanie, ale nigdy nie potępiają jego osoby. Rodzice akceptujący swoje dziecko chcą poznać i zaspokoić jego potrzeby. Dziecko rośnie wesole, przyjacielskie, usługujące. Najważniejsze w akceptującej postawie rodzicielskiej jest to, że dziecko ma zaspokojoną potrzebę poczucia bezpieczeństwa, a jego rozwój przebiega prawidłowo.

2. **Współdziałanie z dzieckiem** – dziecko uczestniczy w każdej sferze życia rodzinnego. Ma pełne prawo do uczestnictwa w rodzinnych dyskusjach i wymianie poglądów. Jest ufne wobec swoich rodziców, zwraca się do nich po pomoc i porady. Rodzice stają się powiernikami jego tajemnic, najlepszymi przyjaciółmi. Młody człowiek wyrasta w poczuciu bezpieczeństwa. W dorosłym życiu jest zdolny do współdziałania i podejmowania samodzielnych rozwiązań.

3. **Rozumna swoboda** – we wczesnym dzieciństwie polega na stwarzaniu przez rodziców okazji do zaspokojenia dziecięcej potrzeby aktywności i samodzielności. Gdy dziecko jest starsze, rodzice dyskretnie kierują nim, znając jego zainteresowania. Wiedzą co czyta, jakie filmy ogląda, znają jego przyjaciół, wiedzą dokąd i z kim idzie, kiedy wraca. To nie rodzice „kumple”, ale rodzice, którzy pozwalają dziecku na swobodę i samodzielność w granicach tzw. „zdrowego rozsądku”.

4. **Uznanie praw dziecka** – rodzice są przyjaciółmi swojego dziecka i poważnie traktują wszystkie jego przeżycia. Nigdy nie bagatelizują problemów swojego dziecka i nie zbywają go, gdy przychodzi do nich po pomoc. Unikają przesadnej dyscypliny i rygoru, co nie znaczy, że w procesie wychowania nie występują kary. Szanują prawo dziecka do prywatności. Przejawiają szacunek do jego indywidualności. Podsuwają różne sugestie, niczego nie narzucając. Dziecko staje się odpowiedzialnym członkiem rodziny, ma poczucie, że jego prawa są ważne. W przyszłości ma pozytywną, ale jednocześnie realistyczną ocenę swojej wartości.

Do negatywnych, czyli niewłaściwych należą:

1. **Postawa odtrącająca** – choć trudno w to uwierzyć, rodzice prezentujący taką postawę rodzicielską, to rodzice, którzy nie lubią swojego dziecka. Bywa, że żywią do niego urazę, ponieważ nie spełnia ich oczekiwań, często nieadekwatnych do jego możliwości fizycznych, intelektualnych lub wieku. Rodzice tacy wciąż krytykują swoje dziecko, kierują nim stosując rozkazy czy surowe kary. Taka postawa rodziców rodzi w dziecku agresję. Staje się ono nieposłuszne, ucieka się do kłamstwa. Ostatecznie często występują zachowania aspołeczne, pojawiają się u dziecka reakcje nerwicowe lub depresja.

2. **Unikająca** – to obojętność rodziców wobec dziecka, jego potrzeb i problemów. Kontakt z dzieckiem jest luźny i ograniczony do niezbędnego minimum. Dziecko nie uczestniczy w życiu rodziny, jego zdanie nie ma dla rodziców żadnego znaczenia. Rodzice dają dziecku swobodę jego zachowań, jednocześnie zrzucając na nie odpowiedzialność za popełnione błędy. Taka postawa powoduje, że dziecko staje się nieufne, nieśmiałe uczuciowo, a co najważniejsze zachwiana jest jego najważniejsza potrzeba – potrzeba bezpieczeństwa. Dziecko, odreagowując swą trudną sytuację, często popada w konflikty z rodzicami oraz ze szkołą.

3. **Nadmiernie chroniąca** – to postawa, w której rodzice chronią swoje dziecko przed aktywnością własną, przed każdym samodzielnym wysiłkiem, krokiem, a także odpowiedzialnością. Taka przesadna opieka, usuwanie z drogi każdej przeszkody i trudności, z jednej strony spowodować może to, że dziecko wyrośnie na jednostkę, bierną, niesamodzielną, bez inicjatyw. W dorosłym życiu kompletnie uzależnioną od rodziców, oczekującą od swych życiowych partnerów ciągłej opieki i przejęcia odpowiedzialności. Z drugiej strony taka postawa rodzicielska często kształtuje

jednostki egoistyczne, samolubne, zarozumiałe. W życiu szkolnym niezbyt lubiane przez rówieśników.

4. Nadmiernie wymagająca – dziecko wciąż nie może sprostać wymaganiom stawianym przez rodziców. Wymagania te najczęściej są nieadekwatne do stopnia rozwoju fizycznego lub intelektualnego, wieku, czy zdolności dziecka. Poprzeczka wymagań wciąż podnoszona jest wyżej i wyżej. W zasadzie dziecko nie ma możliwości zadowolić swoich rodziców, ponieważ nawet jeśli uda mu się osiągnąć pułap wymagań, to nagle okazuje się, że to już rodziców nie satysfakcjonuje. W dziecku rodzi się bunt, który często przyjmuje skrajne formy np. ucieczki z domu. Co najważniejsze, w dorosłym życiu taka postawa rodzicielska skutkuje ukształtowaniem się niepewności, lęku, a przede wszystkim braku wiary we własne możliwości. Często dorośli ludzie wychowywani w ten sposób wybierając różne ścieżki życiowe, nie kierują się własnymi aspiracjami i marzeniami, ale wciąż próbują zadowolić innych.

Wpływy rodziny ogarniają różnorodne sfery osobowości dziecka: intelektualną, emocjonalną, motywacyjną, docierają do najgłębszych jej warstw. Dlatego tak ważne jest, by rodzice wychowywali swoje dzieci w jedynym prawidłowym stylu wychowawczym – stylu demokratycznym oraz prezentowali wyłącznie właściwe postawy rodzicielskie.

Cel główny Programu: Podejmowanie działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy ofiarom, jak również promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych oraz postaw rodzicielskich w stosunku do dzieci i młodzieży zagrożonych przemocą domową.

Cele szczegółowe:

- a) Edukacja i promowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększanie świadomości na temat negatywnych skutków, wynikających ze stosowania przemocy wobec dzieci.
- b) Wspomaganie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w prawidłowym pełnieniu ról społecznych.
- c) Podniesienie kompetencji osób zajmujących się problemem przemocy domowej.
- d) Podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących ze stosowania przemocy domowej oraz o instytucjach udzielających specjalistycznej pomocy.

Harmonogram działań

Cel 1. Zwiększenie dostępności do poradnictwa i pomocy specjalistycznej rodzinom dysfunkcyjnym z terenu Powiatu Wschowskiego.				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, rodzinne)	1. Liczba opracowanych diagnoz zjawiska przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
2.	Działalność Punktu Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej/ Punktów Konsultacyjnych na terenie Powiatu Wschowskiego.	1. Liczba działających punktów.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
Cel 2. Zwiększenie świadomości społecznych dotyczącej zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy przez prowadzenie kampanii informacyjnych oraz rozpowszechnienie informacji o instytucjach udzielających specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy				
1.	Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, spotkań i innych wydarzeń.	1. Liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych spotkań i innych wydarzeń.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
2.	Opracowanie informatora o instytucjach na terenie powiatu udzielających specjalistycznej pomocy dziecku, rodzinie, osobom doznającym przemocy.	1. Liczba opracowanych informatorów.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
3.	Umieszczanie lokalnych i ogólnopolskich informacji dot. zjawiska przemocy oraz o formach otrzymania wsparcia na stronach internetowych, w mediach społecznościowych instytucji pomocowych działających w obszarze profilaktyki przemocy.	1. Liczba umieszczonych informacji w danym roku.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.

4.	Opracowanie informatora o instytucjach udzielających wsparcia rodzinie, dzieciom na terenie Powiatu Wschowskiego.	1. Liczba opracowanych informatorów.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
Cel 3. Podniesienie kompetencji osób pracujących z dziećmi i rodzinami, w szczególności doświadczających przemocy domowej				
1.	Doskonalenie zawodowe pracowników przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, spotkaniach	1. Liczba osób biorących udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, spotkaniach 2. Liczba odbytych szkoleń przez osoby pracujące z dziećmi i rodzinami.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
2.	Organizowanie spotkań z przedstawicielami OPS-ów - Zespołów Interdyscyplinarnych, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Kuratorów, Sądu, pedagogów i psychologów celem wypracowania „dobrych praktyk” współdziałania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Powiatu Wschowskiego.	1. Liczba odbytych spotkań.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
Cel 4. Edukacja i promocja prawidłowych metod wychowawczych, postaw rodzicielskich oraz stylu życia wolnego bez przemocy				
1.	Oddziaływania profilaktyczne i edukacyjne wspierające rodziców w wychowaniu dzieci (szkolenia, spotkania)	1. Liczba zorganizowanych szkoleń/spotkań dla rodziców.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
2.	Organizacja festynu z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej.	1. Liczba zorganizowanych festynów.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.

			domowej.	
3.	Prowadzenie grup wsparcia dla rodziców.	1. Liczba grup wsparcia. 2. Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
4.	Prowadzenie zajęć edukacyjnych „Szkola dla rodziców” – warsztaty dla rodziców, wychowawców, opiekunów mające na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych i zmianę postaw wychowawczych.	1. Liczba uczestników warsztatów. 2. Liczba edycji.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
5.	Prowadzenie pogadarek/spotkań z dziećmi i młodzieżą o tematyce przemocy (hejt, cyberprzemoc)	1. Liczba spotkań/pogadarek. 2. Liczba dzieci/młodzieży uczestniczących w pogadankach/spotkaniach.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.
6.	Rzeczposzechnianie gadżetów profilaktycznych dot. przeciwdziałania przemocy.	1. Liczba wydarzeń/spotkań na których rozpowszechniono gadżety profilaktyczne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Zadanie o charakterze ciągłym realizowane w latach 2025 - 2030.

Adresaci programu

Aby dzieci mogły żyć w szczęśliwych rodzinach, w atmosferze miłości i akceptacji potrzebna jest współpraca wielu osób, grup społecznych i instytucji wspierających rodziny i dzieci, w tym także chroniących je przed negatywnymi zachowaniami rodziców i opiekunów. W związku z powyższym niniejszy program kierowany jest do:

- 1) rodzin z dziećmi, szczególnie zagrożonych zjawiskiem przemocy
- 2) rodzin zastępczych,
- 3) dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 2) osób doznających przemocy i świadków przemocy domowej, w tym w szczególności dzieci,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) rodzin niewydolnych wychowawczo, niezaradnych życiowo,
- 5) rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- 6) dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym,
- 7) przedstawicieli władz lokalnych, instytucji i służb wspierających dziecko i rodzinę oraz działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Prognozowane efekty realizacji programu

- a) zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej przemocy domowej oraz jej skutków,
- b) wzrost wiedzy, umiejętności i kompetencji opiekunów - wychowawczych rodziców,
- c) efektywna współpraca między instytucjami zaangażowanymi w opiekę nad dziećmi,
- d) zapewnienie kompleksowego i specjalistycznego wsparcia dla dzieci i ich rodzin,
- e) zmniejszenie przypadków przemocy domowej na terenie powiatu,

Źródła finansowania programu

Powiatowy program działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim będzie finansowany:

- a) ze środków własnych Powiatu,
- b) ze środków budżetu Państwa,
- c) z funduszy Unii Europejskiej,
- d) inne możliwe do pozyskania źródła zewnętrzne

Monitoring

Monitoring ma na celu sprawdzenie skuteczności podejmowanych działań prowadzonych w ramach realizowanego Programu. Oceny realizacji poszczególnych działań Programu dokona Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie w oparciu o sprawozdawczość własną oraz o sprawozdawczość pozyskaną z instytucji, służb i organizacji współpracujących w ramach Powiatowego programu profilaktycznego mającego na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim na lata 2025-2030. Monitoring Programu będzie prowadzony corocznie, najpóźniej do 31 stycznia, w formie sprawozdania stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego Programu.

Podsumowanie

Powiatowy program profilaktyczny mający na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim na lata 2025-2030 zakłada tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla dzieci, rodzin, a przede wszystkim osób doświadczających przemocy domowej. Działania realizowane w ramach niniejszego Programu mają się przyczynić do zmniejszenia skali zjawiska przemocy na terenie powiatu poprzez udzielanie specjalistycznej pomocy, informowanie o możliwych źródłach wsparcia, prowadzenie działań profilaktycznych oraz promowanie prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci. Program zakłada poprawę stanu bezpieczeństwa rodzin oraz wychowujących się w nich dzieci oraz budowanie świadomości społecznej na temat skutków przemocy domowej. Ponadto ma kształtować prawidłowe metody wychowawcze, wpływające na rozwój i dobrostan dzieci. Do realizacji poszczególnych działań, które pozwolą osiągnąć zamierzone cele, niezbędna jest współpraca instytucji i organizacji wspierających rodziny i działających na rzecz osób doświadczających przemocy z terenu całego powiatu. Niniejszy Program pozostaje w ścisłym związku z Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030 w Powiecie Wschowskim.

Opracowanie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie

Przewodniczący Rady

Krzysztof Grabka

	Wschowskiego.								
Cel 4. Edukacja i promocja prawidłowych metod wychowawczych, postaw rodzicielskich oraz stylu życia wolnego bez przemocy									
1.	Oddziaływania profilaktyczne i edukacyjne wspierające rodziców w wychowaniu dzieci (szkolenia, spotkania)	1. Liczba zorganizowanych szkoleń/spotkań dla rodziców.							
2.	Organizacja festynu z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej.	1. Liczba zorganizowanych festynów.							
3.	Prowadzenie grup wsparcia dla rodziców.	1. Liczba grup wsparcia. 2. Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.							
4.	Powadzenie zajęć edukacyjnych „Szkoła dla rodziców” – warsztaty dla rodziców, wychowawców, opiekunów mające na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych i zmianę postaw wychowawczych.	1. Liczba uczestników warsztatów. 2. Liczba edycji.							
5.	Prowadzenie pogadanek/spotkań z dziećmi i młodzieżą o tematyce przemocy (hejt, cyberprzemoc)	1. Liczba spotkań/pogadanek. 2. Liczba dzieci/młodzieży uczestniczących w pogadankach/spotkaniach.							
6.	Rozpowszechnianie gadżetów profilaktycznych dot. przeciwdziałania przemocy.	1. Liczba wydarzeń/spotkań na gadżety profilaktyczne. których rozpowszechniono							

						1. Liczba umieszczonych informacji w danym roku.	Umieszczenie lokalnych i ogólnopolskich informacji dot. zjawiska przemocy oraz o formach utrzymania wsparcia na stronach internetowych, w mediach społecznościowych instytucji pomocowych działających w obszarze profilaktyki przemocy.	3.	
Cel 3. Podniesienie kompetencji osób pracujących z dziećmi i rodzinami, w szczególności doświadczających przemocy domowej.									
						1. Liczba osób biorących udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, spotkaniach	pracowników przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, spotkaniach	1.	
						1. Liczba odbytych spotkań.	Organizowanie spotkań z przedstawicielami OPS-ów - Zespołów Interdyscyplinarnych, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Kuratorów, Sądu, pedagogów i psychologów celem wypracowania „dobrych praktyk” współdziałania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Powiatu	2.	

Załącznik nr 1 do Programu profilaktycznego mającego na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim na lata 2025-2030

Sprawozdanie z realizacji Programu profilaktycznego mającego na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Wschowskim na lata 2025-2030

Cel 1. Zwiększenie dostępności do poradnictwa i pomocy specjalistycznej rodzinom dysfunkcyjnym z terenu Powiatu Wschowskiego.								
Lp.	Działania	Wskaźniki	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, rodzinne)	1. Liczba opracowanych diagnoz zjawiska przemocy domowej.						
2.	Działalność Punktu Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej/ Punktów Konsultacyjnych na terenie Powiatu Wschowskiego.	1. Liczba działających punktów.						
Cel 2. Zwiększenie świadomości społeczności społecznych dotyczącej zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy przez prowadzenie kampanii informacyjnych oraz rozpowszechnienie informacji o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy								
1.	Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, spotkań i innych wydarzeń.	1. Liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych spotkań i innych wydarzeń.						
2.	Opracowanie informatora o instytucjach na terenie powiatu udzielających specjalistycznej pomocy dziecku, rodzinie, osobom doznającym przemocy.	1. Liczba opracowanych informatorów.						